

Sint en de rijm app

Tijdens deze les gaan de leerlingen ervaren dat je kunt rijmen met (behulp van) een app of op een internetsite. Ook zien ze hoe deze gebruikt kunnen worden om er uiteindelijk met elkaar mee aan de slag te gaan.

De les heeft zowel doe- als praat opdrachten en is daardoor afwisselend en interactief.

Totale duur: ongeveer 1 uur.

VERBINDING MET BEROEPEN EN DE ARBEIDSMARKT

Veel beroepen maken gebruik van apps of websites. Handige helpende handjes. Zo zetten journalisten bijvoorbeeld de skills uit deze les ook in om moeilijke woorden op te zoeken voor hun artikelen.

Gebruik maken van internetsites en apps zijn in onze samenleving heel normaal. Iedereen gebruikt apps en sites. Als je aan de treinconductor vraagt hoe laat de trein naar Amsterdam gaat, dan kijkt hij op een speciale app waar de treintijden in staan.

Een journalist is iemand die verhalen schrijft voor bijvoorbeeld de krant. Stel hij wil een moeilijk woord gebruiken en weet niet hoe hij het schrijft, dan kan hij een woordenboek website gebruiken om het woord op te zoeken.

LESOPBOUW

- Introductie: Een verhaal over Sinterklaas die geen tijd heeft om te rijmen (5 min.)
- Verdieping: Sinterklaas ontdekt dat er rijm apps en websites bestaan (10 min.)

- Doen: De leerlingen gaan zelf de app of de website leren gebruiken (20 min.)
- Afronding: We bespreken na hoe het was en Sint krijgt de rijmen. (10 min.)

VOORBEREIDING & BENODIGDHEDEN

Van tevoren kun je een aantal dingen doen:

- Lees de handleiding
- Digibord met internetverbinding: klik door de slides voor op het digibord
- Tablets of laptops en hierop alvast een rijmapp installeren. (Bijvoorbeeld het rijmwoordenboek) of een website opzoeken, bijvoorbeeld: <https://rijmwoordenboek.vandale.nl/rijm/WEBSITE>
- Papier en potlood
- De bijlage een aantal keer uitprinten
- De leerlingen kunnen hun schoen zetten met de gemaakte rijmbriefjes.

ETHIEK EN TECHNOLOGIE

Mag de Sint bij het maken van gedichten gebruik maken van een rijm app of rijm website? Of is het de bedoeling dat hij dit uit zijn hoofd doet?

Waarom vinden jullie dat de Sint websites en apps mag gebruiken? Of Waarom juist niet? Leg dit verder uit.

DOEL VAN DE LES

Domein curriculum 2021	Leerdoelen digitale vaardigheden	Kerdoel vak	21st century skills
1 Toepassen & ontwerpen DG7.2 Toepassen en ontwerpen.	1 ICT- basisvaardigheden De leerling kan aan een medeleerling uitleggen hoe een computerprogramma bediend kan worden.	1 Taal De leerling leert informatie te verwerven uit gesproken taal. En tevens de informatie, mondeling of schriftelijk gestructureerd weer te geven.	1 Communicatie Doelgericht boodschappen kunnen overbrengen en begrijpen effectief gebruik kunnen maken van de mogelijkheden van ICT en technologie.
2 Digitale communicatie & samenwerking DG4.2 Digitale communicatie	2 ICT- basisvaardigheden De leerling kan gebruik maken van een internetbrowser.	2 Taal De leerling leert zich naar vorm en inhoud uit te drukken. Bij het geven en vragen van informatie, het uitbrengen van verslag, het geven van uitleg, het instrueren en bij het discussiëren.	2 Samenwerken Hulp en feedback vragen, geven en ontvangen.

INTRODUCTIE**Openingsslide 1**

Leg uit aan de leerlingen dat zij de Sint vandaag gaan helpen met rijmen. Start met het vertellen van het verhaal, aan de hand van de slides.

Slide 2, Luisteren en praten met de klas

Vertel het verhaal alsof je het van iemand te horen kreeg.

“Jongens, weten jullie wat ik nu weer hoorde?”

De Sint had tussen de cadeaus een game ontdekt. Hij dacht, eens even kijken of deze geschikt is voor kinderen. Sint deed de game in zijn spelcomputer. En weten jullie wat er gebeurde? De Sint kon niet meer stoppen. Hij bleef het maar spelen en kwam telkens in een hoger level. Zo leuk vond hij de game! Spelen jullie wel eens games? En stop je dan vanzelf?

Sint ging dus maar door met spelen, hij stopte pas, toen er werd aangebeld en er allemaal mensen met microfoons voor zijn deur stonden.

BEROEPENSLIDE/ARBEIDSMARKT**Slide 3, Luisteren**

Het waren journalisten. Weten jullie wat journalisten zijn?

Ze kwamen Sinterklaas vragen stellen voor de kranten van Nederland. Hoe staat het met de pakjes? Zijn er genoeg pepernoten? Allerlei vragen stelden ze de Sint.

Tijdens het interview ziet de Sint dat een journalist telkens op zijn telefoon kijkt. Hij vindt het niet zo netjes van de journalist. Wat doet hij toch? De Sint besluit het gewoon te vragen.

“Meneer de journalist, kunt u mij vertellen waarom u toch telkens op uw telefoon aan het staren bent?”

De journalist krijgt rode wangen. Hij schaamt zich een beetje.

“Uhh jawel hoor Sinterklaas, dat wil ik best vertellen.”

“Ik schrijf mijn hele interview in rijm. U weet wel boot, rijmt op noot.”

“Ja, natuurlijk weet ik wat rijmen is.” zegt de Sint, dat hoeft u mij niet uit te leggen.”

“Nee, nee, natuurlijk niet, Sint. Maar ik rijm niet zelf!” zegt de schrijver van de krant.

“Hoe bedoelt u, u rijmt niet zelf?”

“Daar gebruik ik een app voor!”

De journalist laat zien hoe de app werkt. De Sint is opeens zeer geïnteresseerd!

VERDIEPING

Slide 4, Luisteren

De Sint was zich namelijk een hoedje geschrokken. Door de vragen van de journalisten bedacht hij dat het al bijna 5 december is. En dat hij nog zoveel moet doen. Zo moeten een heleboel cadeaus nog een gedicht krijgen. Dat is zo'n verhaal met woorden die rijmen.

Zodra de journalisten weg zijn, duikt de Sint achter zijn tablet en zoekt de app op. Hij gaat naar de winkel voor apps en typt in: rijmapp. En ja hoor, daar komt de app tevoorschijn.

Slide 5, Luisteren en praten met de klas

Sinterklaas probeert de app uit. Hij typt het woord boot in. En hupla, daar rollen de rijmwoorden uit de computer.

“We gaan eens kijken wat de Sint precies gebruikt.”

Laat de kinderen op het digibord een rijmwebsite zien.

Leg uit dat je de browser opent en hier rijmwebsite intypt.

(maak bijvoorbeeld gebruik van <https://rijmwoordenboek.vandale.nl/rijm/WEBSITE>)

Type het woord boot in, net zoals de Sint en bekijk welke rijmwoorden er tevoorschijn komen.

Laat de leerlingen een woord bedenken, laat zien hoe je het intypt, praat hierbij hardop en lees voor welke woorden er vervolgens uitkomen. Rijmen de woorden? Hoe weet je dat?

“Wat vinden jullie, mag de Sint de app of de website gebruiken om zijn rijmwoorden te zoeken voor het maken van gedichten?”

Waarom wel? (breng discussie teweeg, zeg bijvoorbeeld, maar dan zijn de gedichten toch niet zelf gemaakt? Of wel?) Waarom niet? (hij is zo toch veel sneller klaar? Misschien vindt hij wel leuke nieuwe woorden, die hij niet zelf bedacht zou hebben.)

DOEN

Slide 6, Doen

Zullen we de Sint helpen? Wij gaan rijmwoorden voor hem zoeken. Die stempelen we of schrijven we op en doen we in onze schoen en dan komen ze zo bij Sinterklaas. Als we nu allemaal een woord verzinnen.

(Bij groep 2 kun je de voorbeeldwoorden uit de bijlage gebruiken)

(De leerlingen van groep 3 kunnen de woorden gebruiken die ze de afgelopen periode hebben geleerd).
Die gaan we invullen in de app/website.

Doe het eerst uitgebreid voor. Praat hierbij hardop:
Ik pak een blaadje en een potlood
Ik kies een woord uit de kaartjes/ik verzin een woord.
Die stempel of schrijf ik op mijn blaadje
Nu pak ik de tablet
Ik klik op de app/ik ga naar de browser en typ rijm in. Vervolgens druk ik op de knop met de pijl.
Ik typ het woord dat ik heb opgeschreven, in het lege venster en druk op de knop
Nu kies ik een woord uit de rijmwoorden die op het scherm staan en stempel of schrijf die erbij.
Ik help het volgende kind dat ermee gaat werken.
Tot slot versier ik mijn blad zo mooi mogelijk en zet ik mijn naam erop.

De leerlingen gaan in tweetallen/groepjes aan de slag.
De een verzint het woord en stempelt of schrijft het op.
De ander zoekt op het internet. Ze helpen elkaar hierbij, vertellen wat ze moeten doen. En wisselen van beurt.

AFRONDING

Slide 7, Praten met de klas

Praat met de klas na.
Hoe voelt het dat we de Sint konden helpen?
En hoe vonden jullie het om niet zelf te rijmen, maar een website of app te gebruiken, die voor je rijmt?
Ging het makkelijk/ moeilijk? Wat vond je makkelijk/ moeilijk?
Lukte het om het aan een ander uit te leggen, zonder je handen te gebruiken? Dus uitleggen met alleen woorden?
Hebben jullie nieuwe rijmwoorden geleerd? Welke?

Hebben jullie een idee hoe zo'n website of app al die rijmwoorden zomaar weet?
Er zit namelijk geen kabouterijtje verstopt in de computer of tablet, die alle rijmwoorden snel opschrijft.
De computer is geprogrammeerd door een mens, een programmeur. Een mens heeft aan de computer doorgegeven wat er rijmt op schoen, boom of snoep. De computer zoekt dan in zijn eigen database (een soort hersenen van de computer) en dan doet hij wat de mens geprogrammeerd heeft, dus wat hij moet doen.

Voor de leerlingen die extra informatie willen:

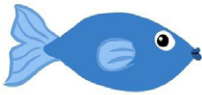
Een programmeur is iemand die gewone taal om kan zetten in computertaal.

Voor zo'n app heeft hij misschien wel een miljoen rijmwoorden omgezet in computertaal. En er dan ook nog een speciaal stappenplan voor gemaakt. Zodat als jij het woord maan intypt, de app in een keer weet wat je bedoelt en rechtstreeks aan jou de rijmwoorden die op maan rijmen laat zien.

(Voor de kinderen die erg nieuwsgierig zijn, hier nog een korte uitleg over programmeren: <https://www.hoezomediawijs.nl/video/wat-is-programmeren/>)

Tot slot laat je iedereen hun (gym)schoen zetten met de rijm briefjes erin.

BIJLAGEN VOOR DE LEERKRACHT

Maan 	roos 	vis 	huis
buik 	oog 	doos 	koek
bos 	tak 	jas 	zak
bal 	sint 	noot 	